Motion

1980/81:1409

av Per-Olof Strindberg och Birgitta Rydle om ökad sysselsättning i Jämtlands län

Jämtlands län kännetecknas i hög grad av inomregional obalans. Statistiskt sett har utvecklingen i länet under 1970-talet varit positiv, men detta är mycket missvisande och beror på att Östersund, som är Jämtland-Härjedalens befolkningsmässigt helt dominerande tätort, haft en gynnsam befolkningsutveckling. Även sysselsättningsgraden har i Östersund varit så hög att detta i statistiken döljer att sysselsättningsproblemen är mycket stora i länets övriga kommuner. Denna inomregionala obalans har i olika sammanhang påpekats av länsstyrelsen liksom i flera riksdagsmotioner.

Många initiativ har tagits för att främja industrisysselsättningen i länets kommuner. Tyvärr har insatserna inte gett de arbetstillfällen som så väl behövs, och i det nu allmänt sett besvärliga läget för svenskt näringsliv är förutsättningarna för nyetablering av företag helt naturligt starkt begränsade. I Jämtlands län – liksom i landet i övrigt – måste man därför på alla sätt söka tillvarata länets naturliga förutsättningar för att åstadkomma en industriell utveckling och därmed ökad sysselsättning, och detta gäller inte minst i områden där det nu råder stor brist på arbetstillfällen.

Tidigare gjorda undersökningar och utredningar visar att i länet finns mycket stora tillgångar på bl. a. alunskiffer. Skiffern utgör en betydande bränslereserv och innehåller förutom uran och kerogen även viktiga legeringsmetaller, som vi nu till mycket stor del tvingas importera. Detta kan inte i längden vara samhällsekonomiskt försvarbart. Vi kan inte på rimlig tid exportera oss ur våra balansproblem – vi måste också genom att utnyttja våra inhemska naturtillgångar och vårt tekniska kunnande minska vårt importberoende. Detta skulle kunna åstadkommas genom dels en intensifierad och systematisk prospekteringsverksamhet i syfte att finna nya brytningsvärda förekomster, dels genom forskning och utveckling av nya metoder för utvinning och användning. Detta torde kräva en betydande insats av grundläggande forskning.

Länsstyrelsen och landstinget i Jämtlands län liksom bl. a. Östersunds och Strömsunds kommuner har tidigare framhållit önskvärdheten av att till länet förlägga ett mineralforskningsinstitut inom alunskifferbältet.

Totalutvinning av alunskiffer skapar givetvis miljöproblem. Detta konstaterades redan i alunskifferutredningen (SIND PM 1978:2). Utredningen ansåg emellertid också att tekniska lösningar borde vara möjliga att finna på de olika miljöproblemen. Även detta borde vara en stimulerande forskningsuppgift för ett till Jämtlands län lokaliserat mineralforskningsinstitut.

Utan att ta ställning till forskningsinstitutets organisatoriska uppbyggnad

vill vi förorda att staten tillsammans med berörd industri och i nära samarbete med högskolor och andra forskningsinstitutioner får ett övergripande ansvar för institutet.

Med hänvisning till vad som anförts i motionen hemställs

1. att riksdagen hos regeringen hemställer om snara åtgärder för att till Jämtlands län förlägga ett mineralforskningsinstitut,
2. att riksdagen hos regeringen hemställer att möjligheterna till utvinning av alunskiffer tas till vara för att på olika områden minska vårt importberoende och öka sysselsättningen i Jämtlands län.

Stockholm den 26 januari 1981

PER-OLOF STRINDBERG (m) BIRGITTA RYDLE (m)